

KAPITEL XII

".....hvilket det håb er, som Han kaldte eder til"

Guds åbenbaring af Hans formål har altid været progressiv; dette faktum skulle det egentlig være unødvendigt at minde om, hvis det ikke var, at vi idag havde en tendens til at glemme det, når vi læser Skriften. Det har altid været essentielt at bemærke den fremadskridende udfoldelse af Guds sandhed - og navnlig at bemærke, hvad der i en given sammenhæng er den *sidste* åbenbaring; to eksempler demonstrerer dette:

1) I begyndelsen blev mennesket givet at spise vegetarisk føde:

"Gud sagde fremdeles: "Jeg giver eder alle
urter på hele jorden som bærer frø, og alle træer, som bærer frugt med kerne; de skal være
eder til føde" (1.Mos.1:29, jvf. også 3:17).

Men efter Syndfloden blev kød føjet til:

"Alt, hvad der rører sig og lever, skal tjene eder til føde; ligesom de
grønne urter giver Jeg eder det alt sammen" (1.Mos.9:3).

Hvis Noah havde fortsat med kun at spise urter, ville han være kommet til kort overfor Guds åbenbarede hensigt og han ville have undladt at tiltage sig den daværende åbenbarede velsignelse fra Herren (1.Mos.1:9).

2) Dengang Herren Jesus Kristus første gang udsendte de Tolv, instruerede Han dem om:

"Tager intet med
på vejen, hverken stav eller taske eller brød eller penge, ej heller skal nogen have to kjortler"
(Luk.9:3).

Men senere ændredes disse instruktioner:

"Og Han sagde til dem: "Da Jeg udsendte eder uden pung og taske
og sko, manglede I da noget?" Og de sagde: "Intet".
Men Han sagde til dem: "MEN NU, den, som har en pung, tage den med, ligeså også en taske; og
den, som ikke har noget sværd, sælge sin kappe og købe et" (Luk.22:35-36).

Det var nødvendigt, at disciplene skulle bemærke sig Herrens *sidste* instrukser; hvis de havde ignoreret Hans "MEN NU" og havde fortsat under de første instrukser, er det ikke urimeligt at antage, at de ville have manglet noget; de ville i alle tilfælde have handlet ved siden af Herrens daværende åbenbarede vilje.

Vi idag er så tilvænnet til at betragte vores Skrift som en fuldstændig åbenbaring fra Gud, at vi måske er noget uopmærksomme overfor Guds *sidste* åbenbarede udfoldelse af Hans formål; ignorerer vi det "MEN NU", hvorved Herren gør opmærksom på Sin seneste åbenbaring, komme vi visseligen til at mangle noget:

".....den Guds Administration, som blev given mig (Paulus) over for eder, nemlig fuldelig
at forkynde Guds ord, den Hemmelighed, der var skjult igennem alle tider og generationer,
MEN NU er bleven åbenbaret for Hans hellige, hvem Gud ville tilkendegive, hvilken rigdom
på herlighed iblandt *hedningerne*, der ligger i denne Hemmelighed....." (Kol.1:25-27).

Eksemplerne vedrørende Noah og Herrens disciple gør os istand til at værdsætte vigtigheden af Guds seneste åbenbaring overfor Sine egne. Førend de seneste instrukser var gjort kendt for Noah og disciplene kunne de ikke handle efter dem; men efter at de var blevet åbenbaret, var det deres ansvar at bemærke sig dette og handle i overensstemmelse hermed. Det er ganske utilladeligt at vende om på rækkefølgen af de Guddommelige åbenbaringer og dette kan endda føre til alvorlige fejltagelser, for Guds vilje til et tidspunkt behøver ikke nødvendigvis at være Hans formål på et andet tidspunkt. Forud for Syndfloden - som nævnt - var det

ikke mennesket tilladt at spise kød; men nu bør det sig den troende at tage imod alt, hvad Gud har skabt; og krav om afholdenhed fra visse spiser (sandsynligvis kødmat, jvf. henvisningerne) er nu blandt forførende ånders og dæmoners lærdomme (1.Tim.4:1-4).

Ligeledes tilsidesætter vi rækkefølgen af Guddommelig åbenbaring, hvis vi tager åbenbaringen vedrørende ting "der var skjult igennem alle tider og generationer, MEN NU er bleven åbenbaret" og læser denne åbenbaring ind i Pauli breve, der var skrevet *forud* herfor og skrevet på et tidspunkt, hvor han stadig sagde "intet udover det, som både profeterne og Moses har sagt skulle ske".

De fleste af læserne vil have noteret den måde, hvorpå Gud til forskellige tider har ændret, modificeret eller forøget visse aspekter af Sin åbenbarede vilje som et resultat af en yderligere udfolden af Hans forskellige formål; disse ændringer er ikke blot overordentlige interessante og betagende, men navnlig - hvad angår ændringer, der vedrører os og er særskilt adresseret til os hedninger - af imperativ betydning, når vi realiserer, at vi står overfor Guds *seneste* åbenbaring til os, hvorfor det behøver sig, at vi ydmygt og nøje ser derpå.

Den Hemmelighed, der åbenbares af Gud overfor den fangne Paulus, var den sidste og endelige sandhed, der bekendtgjordes; og dog havde den fortrin, hvad tidspunkt angår, for alle andre af Guds åbenbarede formål. Hemmeligheden er adskilt fra andre og tidligere åbenbarede hemmeligheder i mangt og meget, men blandt andet også derved, at den har at gøre med formål, der var blevet fastsat *før* verdens grundlæggelse, som vi tidligere har været lidt inde på:

"Han har udvalgt os i Ham *før* verdens grundlæggelse" (Ef.1:4).

De *eneste* henvisninger i Skriften til *FØR* verdens grundlæggelse er forbunden med Kristus Selv og de, som er velsignet i overensstemmelse med Hemmelighedens formål, der var overgivet Paulus som tjener, medens han var i fangenskab. Samtlige henvisninger er følgende:

"Fader....Du har elsket (agapaō) Mig *før* verdens grundlæggelse" (Johs.17:24).

"Men med Kristi dyrebare blod som et lydeløst (amomos) og uplettet lam, Han, Som var forud kendt *før* verdens grundlæggelse....." (1.Pet.1:19-20).

"Ligesom Han har udvalgt os i Ham *før* verdens grundlæggelse til at være hellige og ulastelige (amomos), idet Han i kærlighed (agapē) forudbestemte os....." (Ef.1:4-5).

De to ting, der omtales vedrørende Kristus *før* verdens grundlæggelse, nemlig uden lyde (amomos) og kærlighed (agapē), kombineres i henvisningen til dem, der udvalgte i Ham på dette tidspunkt (og sammenholdt også 1.Pet.1:19: "forud kendt" med Ef.1:5: "forud-bestemte"). Hemmeligheden, der blev betroet Paulus, var et formål fuldstændigt i sig selv, der havde sin oprindelse i Guds vilje forud for verdens grundlæggelse; Efeserbrevet (det første brev efter Acta 28 og Israels tilsidesættelse) er første gang i den hele Skrift, at det åbenbares, at en særlig forsamling iblandt de frelst udvalgte af Gud I KRISTUS med henblik på velsignelse med alle åndelige velsignelser i himmelske pladser. Denne udvælgelse og velsignelse - førend verden endog var grundlagt - har sin årsag i kun een ting:

".....forudbestemte os til sønneudkårelse hos Sig ved Jesus Kristus, efter Sin viljes velbehag".

Det er Guds *vilje*, der opsummerer dette formål, snarere end Hans *råd*¹⁾. Guds vilje centrerer i Kristus og

1) Forskellen på dansk mellem vilje (thelēma fra thelō) og råd (boulē fra boulomai) er ikke umiddelbart indlysende. Thelō "vil" udtrykker en inklinat, "vil gerne" eller "ønsker", en sindets/ hjertets disposition henimod noget. Guds "vilje" kan meget ofte udtrykkes som Guds "ønske".

Boulē: "beslutning", "hensigt", resultat af "råd-føring" og overvejelse. Se f.eks. Matth.1:19:

"Men da

Josef, hendes mand, var retfærdig og ikke ville (thelō) beskæmme hende offentligt, besluttede (boulomai) han hemmeligt at skille sig fra hende". Det åbner betagende perspektiver for den læser, der har mulighed for at se i den græske tekst om det er thelō eller boulomai, der anvendes i en given tekst.

realiseres igennem Den Elskede; og lad os også i det efterfølgende, når vi ser nærmere på den vidunderlige udfolden af velsignelse, der er blevet os hedninger til del, erindre, at det er alt sammen I og VED HAM: Herren Kristus Jesus.

Om vi blot kunne hensætte os selv til Efesernes egen tid, til hvem dette brev er adresseret, og forestille os deres syn på og viden om Pauli tjeneste på det tidspunkt, hvor de modtog epistelen, da ville vi ikke være i tvivl om, at Pauli fængselsbreve indeholder en helt særlig og specifik åbenbaring. Dengang Paulus sidst var sammen med Efeserne, fremhævede han netop, hvorledes hans vidnesbyrd indtil da havde været fuldstændigt og han havde intet tilbageholdt:

"Derfor vidner jeg for eder på denne dag, at jeg
er ren for alles blod; thi jeg unddrog mig ikke fra at forkynde eder **hele Guds råd**" (Acta 20.26-27).

Hvad ville da være effekten på dem i Efesus, når de læste Pauli bøn for dem i begyndelsen af brevet:

".....give
eder visdoms og åbenbarelses ånd i erkendelse af Ham, gøre eders hjertes øjne oplyste til at
kende, hvilket det håb er, som Han kaldte eder til....." (1:17-18).

Hvis de allerede *havde* hørt "**hele Guds råd**", hvilken Kaldelse og hvilket håb var det så, som de ikke kendte til?

"Hele Guds råd" var et vidnesbyrd begrænset til de ting, der var forudset af Moses og Profeterne (Acta 26: 22-23) og inkluderede følgelig ikke - og *kunne* heller ikke have gjort det - den åbenbaring, der havde været "skjult i Gud" og "var skjult igennem tider og generationer" og som først NU - efter Israels tilsidesættelse - var blevet åbenbaret. Først da Hemmeligheden var bekendtgjort, var dermed også det fulde formål af Guds *vilje* blevet åbenbaret.

Pauli bøn på vegne af dem i Efesus: ".....til at kende (oida), hvilket det håb er, som Han kaldte eder til", er af overmåde betydning. Ordet "kende" her er egentlig perfektum af "at se", d.v.s. "har set" eller "indset" og implicerer viden eller indsigt givet af Gud, således som konteksten gør klart. Samme ord benyttes iøvrigt i forbindelse med Kongedømmets hemmeligheder:

"Fatte I ikke denne lignelse? Hvorledes ville I da forstå alle de andre lignelser?" (Mark.4:13).

Dette var i direkte kontrast til folkets "blindhed" omtalt i konteksten. Brugen af oida er i overensstemmelse med sådanne "hemmeligheder", som Gud giver til kende, ikke overfor verden i almindelighed, men til Sine egne:

"Men vi have ikke fået verdens ånd, men ånden fra Gud, for at vi kunne **vide**, hvad der er os skænket af Gud.....men det sjælelige menneske tager ikke imod de ting, som høre Guds ånd til; thi de ere ham en dårskab, og han kan ikke erkende dem, thi de bedømmes åndeligt" (1.Kor.2: 12-14; vi bemærker *passim*, at dette alene skulle afholde troende fra at tillægge udtalelser, udlægninger og kommentarer fra hedninger nogen som helst vægt i spørgsmål om Skriftforståelse. Vantroende er *per definitionem* udelukket fra at kunne bedømme, hvad der er Guds; vi gør klogt i at tage Skriftens ord herfor, at vi ikke unødigt måtte lade os vildlede).

En sandhed åbenbaret i Skriften bliver ikke nødvendigvis offentlig ejendom til erkendelse af enhver, der læser herom; de ting som Gud giver os, er skænket os MED Kristus - men ikke bortset fra Ham:

"Han, Som
jo ikke sparede Sin Egen Søn, men gav Ham hen for os alle, hvorledes skulle Han ikke også
med Ham skænke (charizomai, jvf. charis: "nåde") os alle ting" (Rom.8:32).

Guds gaver kan udelukkende modtages igennem Kristus og kun modtages af dem, som er i Ham, hvorfor det alene er den troende, som er istand til at modtage alle de ting, som Gud ønsker at give til kende. Det er således også:

"Til Hans hellige: hvem Gud ville tilkendegive, hvilken rigdom.....der ligger i Hemmeligheden"
(Kol.1:26-27).

Men det at være kristen eller hellig er -så at sige - ikke tilstrækkelig kvalifikation i sig selv til at blive betroet med Guds hemmeligheder. De troende og hellige i Korinth var bestemt kristne, og dog var Pauli vidnesbyrd overfor dem begrænset og han var nødt til at sige:

"Thi jeg agtede ikke at vide noget **iblandt eder** uden
Jesus Kristus og Ham korsfæstet" (1.Kor.2:2).

Dette begrænsede vidnesbyrd var en følge af deres tilstand (hvilken kontekst som regel ignoreres når ovenstående citeres):

"Og jeg, brødre, kunne ikke tale til eder som til åndelige, men som til kødelige, som til spæde børn i Kristus.

Mælk gav jeg eder at drikke, ikke fast føde; thi I kunne endnu ikke tåle det, ja, I kunne det ikke engang nu" (1.Kor.3:1-2).

Hvor herlig og vidunderlig proklamationen af Jesus Kristus korsfæstet end er, så kan dette ikke betragtes som fuldstændigheden af al vidnesbyrd. For hedningen og for spædbarnet i Kristus er dette ord sandelig nødvendigt, men det er et sørgeligt tegn på manglende vækst, hvis en troende ikke har behov for eller ønsker at høre mere end dette. Jesus Kristus og Ham ophøjet og herliggjort ved Guds højre hånd i himmelske pladser, langt over alt, er evangeliets fylde. På grund af deres mangelfulde adfærd i dagliglivets almindelige forhold, var det ikke tilladt menigheden i Korinth at få indgang - på daværende tidspunkt - i hele den sandhed, som de ellers kunne have fået. "Dog", sagde Paulus, "visdom tale vi iblandt de fuldkomne"¹⁾ (1.Kor.2:6).

Korinthier-menighedens mangler var i sig selv sørgelige, men et mere alvorligt resultat var, at de forhindredes i at vokse i erkendelse af Herren. Paulus var, som vi har set, blevet givet nåde til at være et eksempel for andre, hvorfor han henviser til sig selv som eksempel på, hvad der kræves af een, der betros Guds hemmeligheder:

"Således agte man os: som Kristi tjenere og husholdere (oikonomos, jvf. ordet oikonomia) over Guds hemmeligheder. Iøvrigt kræves her af husholdere, at man findes tro (pistos: eller "trofast")" (1.Kor.4:1-2).

Dette princip gælder både i hjemmets og i troens husholdninger. Paulus ledte i andre efter disse beviser på trofasthed, som han vidste var nødvendig for modtagelsen af yderligere sandhed. Det var *efter* at han havde hørt om Efesernes tro på den Herre Jesus Kristus og om deres kærlighed til alle de hellige, at han bad den bøn om at de måtte blive oplyste (Ef.1:15). De to breve, hvor Hemmelighedens indhold og håb særligt bekendtgøres besidder en særegenhed, som ellers ikke er tilstede i Pauli menighedsbreve: de er adresseret til *tro* brødre (Ef.1:1, Kol.1:2, nemlig pistos, der disse to steder noget upræcist oversættes på dansk med "troende", selvom pistos ellers i lignende sammenhænge - jvf, nedenfor - oversættes med "tro", "pålidelig" og "trofast"). Timotheus var blandt de første overfor hvem Hemmeligheden åbenbares og han instrueres af Paulus om at overgive dette videre til trofaste mænd:

"Og de ting du har hørt af mig (nb: ikke ting hørt fra andre apostle) betro det videre til trofaste (pistos: 1948: "pålidelige") mennesker, som kunne være dygtige også til at lære andre" (2.Tim.2:2).

Det er instruktivt lige at nævne een person, som Paulus omtaler som "trofast". Onesimus var for Paulus "den tro (pistos) og elskede broder" (Kol.4:9): en bortløben slave, som Herren bragte til Paulus i hans

1) Bemærk den interessante udtalelse om denne Visdom (vers 7-9, mere ordret: "en Visdom fra Gud i hemmelighed, den (Visdom) havende været skjult, den Som Gud forudbestemte før æonerne til herlighed for os"). Jvf. 1.Kor.1:30: "Kristus Jesus Som blev os Visdom fra Gud"; bemærk begrundelserne i vers 26-28 og sammenhold med 2:8. Se 1.Pet.1:19-21. Korsfæstelsen er en del af Kristi Hemmelighed. Bemærk Skrift-henvisningen i 1.Kor.2:9 til Es.64:4. Hele dette kapitel i sammenhæng med kap.63 bør læses. Hvis denne verdens herskere havde erkendt konsekvensen af Korsfæstelsen - nemlig Kristi herliggørelse og ophøjelse og betydningen for verden heraf - havde de ikke korsfæstet Ham. Kristus *er* iøvrigt Guds Visdom.

fangenskab i Rom (Filem.10). Førend udgangen på de to års fangenskab er Onesimus på vej tilbage til Kolossæ, bærende på et brev, der kalder ham "trofast". Ikke år, men blot måneder af kristen aktivitet havde været tilstrækkeligt til at Onesimus havde opnået denne betegnelse.

Andre biografier giver eksempler på dette princip vedrørende trofasthed som noget underliggende, når Gud har bekendtgjort Sine formål overfor Sine egne, uanset forskelligheden i disse formål. Følgende to eksempler udsiger noget om, hvad der betegner trofasthed:

".....Skulle Jeg dølge for Abraham det, Jeg gør.....Thi Jeg kender ham, at han skal byde sine børn og sit hus efter sig, at de skulle bevare Herrens vej....." (1.Mos.18:17-19).

".....Han lod Moses se Sine veje, Israels børn Sine gerninger" (Ps.103:7; bemærk forskellen mellem Moses og Israel).

".....ligesom også Moses var (trofast: pistos) i hele Hans hus" (Heb.3:2; jvf. 4.Mos.12:7-8).

Abraham og Moses var ligefuldt trofaste i deres husholdninger - såvel den familiemæssige, som den Gudmæssige. Ydermere siges det om Moses, at han var

"tro (pistos) i hele Hans hus, som en tjener til vidnesbyrd om, hvad der skulle tales" (Heb.3:5).

Følgelig var Gud istand til at betro dem med forståelse af Hans formål og veje. Skriften har adskilligt at sige om de ting, der vedrører det ganske "almindelige" hjemme-og familieliv; for disse forhold er i høj grad prøve-området for, hvad Gud betragter som trofasthed. 1.Timotheusbrev erklærer det for en nødvendig kvalifikation hos menighedstjenerne, at de skulle forestå deres børn og deres eget hus vel. Dette var måske ikke så spændende og så øjensynligt som aktiv udadrettet kristen aktivitet; men det giver lige lejlighed for alle til at vandre Kaldelsen værdig indenfor et område, som Herren betragter som essentielt.

Hvor på den ene side individuel trofasthed har været betydningsfuld i spørgsmålet om, overfor hvem Gud åbenbarede Sine hemmeligheder, så har på den anden side baggrunden for åbenbaringen af flere hemmeligheder i Skriften været fejlen, afvisning, nederlag etc. Efter at Israel havde svigtet fuldstændigt under deres konger og bragtes i fangenskab, åbenbarede Gud overfor Daniel hemmeligheden vedrørende hedningernes overherredømme (Dan.2). Det var efter Matth.12, at Himmels kongedømmes hemmeligheder åbenbares overfor disciplene; og det var efter Acta 28 og efter Israels afvisning af det gentagede og forstærkede vidnesbyrd om Jesus som Den Kristus, der skulle have foranlediget omvendelse, at Hemmeligheden åbenbares igennem Paulus.

Når vi således skal søge at appreciere, hvad denne Hemmelighed går ud på - om Gud vil - da kan det ikke være uvæsentligt at gribe fat i den metode, som antydes igennem Pauli bøn om at (og jvf. konteksten):

"I kunne værdsætte de forskellige ting" (Fil.1:10).

Ordet "værdsætte" (dokimazō) er ellers oversat med at "skønne" (Luk.12:56; 1948 har "forstå at tyde"); "prøve" (Luk.14:19, 1.Kor.11:28, 3:13 og *jævnfør konteksten* disse steder). Ordet "forskellige" (dia-phero: "at bære igennem", "bære fra hinanden" og således "at være forskellige fra") er ellers oversat med "så I kan skønne, hvad der er det væsentlige" (1948: Fil.1:10 og ligeledes Rom.2:18). Udtrykket indebærer betydningen af at "prøve eller afveje forskellige ting med henblik på værd- eller værdisættelse", d.v.s. en sammenligning, hvorved vi finder frem til det mere væsentlige eller mere værdifulde.

En sådan sammenligning af det, der er Guds - som vi måske umiddelbart ville vige tilbage for - finder vi adskillige eksempler på i Skriften; Fil.1:10 udtrykker et princip, der benyttes til vor forståelse mange gange, idet vi bedre er istand til at appreciere "det mere", når det sammenlignes med "det mindre". I 2.Korinthierbrev sammenlignes den Nye Pagt med og findes at overgå den Gamle Pagt. Begge disse pagter med Israel er fra Gud; begge er herlige; men den, som bragte liv og syndernes forladelse var mere herlig:

"Thi når fordømmelsens tjeneste havde herlighed, er meget mere retfærdighedens tjeneste rig på herlighed. Ja, det herlige er jo i dette tilfælde endog uden herlighed i sammenligning med den endnu større herlighed" (3:9-10).

Herren Jesu Kristi gerning som Tjener for denne Nye Pagt sættes i kontrast til Moses som tjener for den Gamle Pagt:

"Men nu har Han fået en så meget ypperligere tjeneste, som Han også er Mellemmand for en bedre pagt, der jo er grundet på bedre forjættelser" (Heb.8:6).

Den Gamle Pagt var baseret på Sinai-loven; den Nye Pagt var baseret på nåde. Paulus erklærer Loven for både hellig, retfærdig og god (Rom.7:12); men når Loven benyttedes til at interferere med hans nådens evangelium, tøvede han ikke med at kalde Den for "den svage og fattige børnelærdom" (Gal.4:9). Loven havde sin plads i Guds formål, men Den var ikke Israels eneste håb:

".....thi Loven har ikke fuldkommet noget; men der sker indførelse af et bedre håb, ved hvilket vi nærme os Gud" (Heb.7:19).

Medfølgende den Nye Pagts tjeneste var de bekræftende hellig-ånds gaver: tungetale, helbredelser etc., som hørte Acta-Administrationen til. Selvom disse var store og vidunderlige gaver, søgte Paulus at hindre den troende i at begrænse sin egen vækst ved fejlagtigt at tro, at disse gaver var at værdsætte højest; der var noget at værdsætte endnu højere:

"Men tragter efter de største nådegaver. Og jeg vil nu vise eder en endnu ypperligere vej" (1.Kor.12:31).

Denne vej vedrørte kærlighedens forskellige formål:

"Kærligheden bortfalder (pipto) aldrig; men enten det er profetiske gaver, de skulle **forgå**, eller tungetale, den skal **ophøre**, eller kundskab (som nådegave, jvf. 12:8), den skal **forgå**; thi vi kende stykkevis og profetere stykkevis; men **når det fuldkomne kommer**, da skal det stykkevis **forgå**" (1.Kor.13:8-10).

Når det Guds formål, hvormed disse bekræftende nådegaver gav vidne, kommer til sin fylde, så vil de ophøre. Disse nådegaver ophørte i Pauli egen levetid, idet Kongedømme-formålet (hvortil nådegaverne var knyttede) midlertidigt er udskudt i og med Israels tilsidesættelse og nuværende "Lo-ammi (ikke-Mit-folk)" tilstand; istedet kom noget andet. Intet steds i Skriften var det oplyst, hvad Gud ville gøre, hvis Israel *fejlede* som det udpegede redskab, hvorigennem Guds frelse skulle bekendtgøres og udstrækkes over hele jorden. Igennem 2000 år var Israel Herrens udvalgte folk og redskab, hvorigennem Han arbejdede; men NU åbenbarede den Hemmelighed, som fuldstændiggjorde Guds ord. Sammen med åbenbaringen af denne nye Administration blev der også givet gaver, men af en anden karakter - og indtil denne åbenbarings formål er tilendebragt er der ingen Skriftmæssig grund til at forvente, at nådegaverne forbundne med den udskudte Administration (nemlig Acta-perioden og det påbegyndte "Endetids-program") skal gøre sig gældende igen¹⁾.

Vor Herre Jesus Kristus opstanden bliver givet mange titler, alle sammen herlige og alle sammen ophøjer de Ham; men nogle er endnu mere herlige end andre. Peters emne i hans tale til Israel på pinsedagen vedrørte opstandelsen af Ham, Som de havde afvist og korsfæstet. Opstandelsen var bevidnet i det Gamle Testamente og vedrørte bl.a. eet af de embeder, til hvilket Herren oprejstes og ophøjedes:

"Jeg kan sige med frimodighed til eder om patriarken David.....da han nu var en profet og vidste, at Gud med ed havde tilsvoret ham, at af hans lænds frugt skulle En sidde på hans trone, talte han forudseende, om Kristi opstandelse" (Acta 2:29-31).

1) Vi nødsages her til at bemærke, at ihvorvel der er megen tale om nådegaver i vore dage, så ses disse *hverken* at besidde samme kraftsmæssige udstrækning, at være et gennemgående og almindeligt fænomen i menighederne, at være tilstede i deres helhed, *eller* at være forbunden med også umiddelbar *dom*. Kort sagt: anden rettesnor for nådegavernes indhold og udfoldelse end de beskrivelser vi finder i Acta-Administrationen, kan vi ikke acceptere, hvorfor vi - alle andre Skriftmæssige overvejelser være usagte - som minimum måtte kræve fuldstændig overensstemmelse mellem modtagelsen af pneuma hagon og konsekvenserne heraf, som det ytrede sig i Acta-perioden og som beskrevet i Skriften, og som det siges at manifestere sig i vore dage - og denne overensstemmelse findes ikke.

Kristus oprejst som Konge til at sidde på Davids trone: dette er sandelig et håbets budskab til både Israel og verden, for endnu skal Løven af Juda stamme proklameres som Kongernes Konge og Herrernes Herre over alle folkeslagene. Men der er en trone, der er større end Davids:

"Men hovedpunktet ved det, hvorom her tales, er dette: vi have en sådan Ypperstepræst, der har taget sæde på højre side af Majestædens trone i Himlene, som Tjener ved Helligdommen og det sande Tabernakel, hvilket Herren har oprejst, og ikke et menneske" (Heb.8:1-2).

Ved denne trones højre side kaldes Herren Ypperstepræst og som sådan blev Han Tjener for det Himmelske Tabernakel. Kapitlet fortsætter videre med at vise, at dette embede er forbunden med den Nye Pagt, som vil blive gjort med Israel. I Sit embede som Ypperstepræst er Herren Jesus Kristus "gået igennem Himlene" (Heb.4:14) "ind i selv Himmelen" for nu at "træde frem for Guds Ansigt" til bedste for hebræerne (Heb.9:24).

Hvad er da den titel og position, der tilskrives den opstandne Herre i fængselsbrevene:

"Han oprejste Ham fra de døde og satte Ham ved Sin højre hånd i det Himmelske, LANGT OVER AL Magt og Myndighed og Kraft og Herredom og hvert navn, som nævnes ikke alene i denne verden, men også i den kommende, og lagde ALT under Hans fødder, og gav Ham som HOVED over alting til menigheden, der er Hans Legeme, fyldt af Ham, Som fylder alt i alle"(Ef.1:20-23)

Der er ingen mere ophøjet position en "langt over al". Med denne ophøjelse er forbunden Herrens titel som "Hoved", en titel, der særlig knyttet til Herren nu i Hans forrang i det Himmelske, i kontrast til andre områder, der endnu ikke er underlagt Ham (Heb.2:8).

"Og Han er Legemets Hoved, nemlig Menighedens; Han, Som er Begyndelsen¹⁾, Førstefødt ud af de døde, for at Han skulle blive Den Ypperste i alle ting" (Kol.1:18).

Tæt knyttet til disse forskellige titler og embeder eller positioner, der er Herrens, finder vi de forskellige *håb* for Hans frelste. Alle *håb* er centreret og sikret i Ham; alle vil blive modtaget fra Ham og alle vil være herlige. Men det følger ikke nødvendigvis, at alle *håb* er identiske.

Kristus, Der gives "Davids, Hans faders trone" (Luk.1:32) indbefatter tanken om det Kongedømme, der er forbunden med David og forjættelserne til ham, nemlig den samme tanke, som disciplene havde på sinde, da de spurgte Herren:

"Herre, opretter Du på denne tid Kongedømmet igen for Israel?" (Acta 1:6).

Udstrækningen af landet og løftet vedrørende landet var givet til Abraham; men Abraham, som modtog forjættelsen om dette jordiske land, blev givet løftet om et endnu bedre land - nemlig et himmelsk. Dette

1) Jesus Kristus "er Begyndelsen" (græsk: Archē) og dette er ikke blot en realitet, men også en af de velsignede betegnelser af Herren, eller titel, om man vil. Vi overlader følgende tanke til læseren:

"I begyndelsen skabte Gud Himmelen og jorden" (1.Mos.1:1). Den hebraiske præposition oversat med "i" kan ligesåvel oversættes med "ved". Den græske oversættelse af det hebraiske Gamle Testamente (LXX) har sammesteds: en archē, hvor en ligesåvel kan betyde "ved". Meget sandsynligt er der ikke tale om en tidsbetegnelse i Bibelens første vers, men noget meget mere:

"VED Begyndelsen (nemlig Kristus betegnet med denne titel, der reflekterer et tilsvarende embede) skabte Gud Himmelen og jorden".

Sammenlign Kol.1:16: "i (en:"ved") Ham bleve alle ting skabte i Himlene og på jorden....alle ting ere skabte ved (dia:"igennem") Ham og til (eis) Ham.....og alle ting bestå ved (en) Ham" (vers 17).

omtales ikke i Gamle Testamente¹⁾, men der tales om denne forjættelse i Heb.11, et løfte, som ikke blot var kendt af Abraham, men også af andre:

"Han forventede den stad, som har fast grundvold, hvis Bygmester og Grundlægger er Gud" (Heb.11:10).

"Men nu hige de efter et **bedre** (land), det er et himmelsk; derfor skammer Gud Sig ikke ved dem, ved at kaldes deres Gud; thi Han har beredt dem en stad" (Heb.11:16).

De hebraiske troende, som adresseres i denne epistel, var deltagere tilsammen med dem, som er velsignet i denne Israels himmelske Kaldelse, en Kaldelse tilknyttet Herren Jesus Kristus som Ypperstepræst:

"Derfor, hellige brødre, **delagtige i en himmelsk Kaldelse**, ser hen til vor bekendelses Apostel og Ypperstepræst, Jesus" (Heb.3:1).

Denne himmelske by beskrives som "Jerusalem heroventil" i modsætning til det nuværende Jerusalem (Gal.4:24-26) og et vidunderligt ord-billede gives os vedrørende denne stad i Åb.21.

I tilknytning til Herrens titel som "Hoved" finder vi endnu en anden Kaldelse:

".....satte Ham ved Sin højre hånd i det himmelske, langt over al Magt og Myndighed og Kraft og Herredom og hvert navn, der nævnes, ikke alene i denne æon (aionos), men også i den kommende, og lagde alt under Hans fødder, og gav Ham som **Hoved** over alting til **Menigheden, der er Hans Legeme**, fyldt af Ham, Som fylder alt i alle" (Ef.1:20-23).

"Menigheden, der er Hans Legeme" er velsignet med Kristus, dens ophøjede Hoved, på et sted, der er "langt over al" myndighed, både nu og i den kommende æon; og der er intet i Skriften, der overgår denne åbenbaring og dette håb:

"Men Gud, Som er rig på barmhjertighed, har for Sin store kærligheds skyld, hvormed Han elskede os, også da vi var døde ved vore overtrædelser, levendegjort os **med** Kristus - af nåde er I frelste - og **medoprejst** os og sat os **med** (Ham) i det himmelske i Kristus Jesus' . (Ef.2:4-6).

Ikke blot er denne forsamling af frelste *placeret med Kristus* i den højeste af alle sfærer, men "Menigheden, der er Hans Legeme" er også *der*

"velsignet med al åndelig velsignelse (egentlig: "med enhver velsignelse, der er åndelig") i det himmelske i Kristus Jesus" (Ef.1:3).

Sammenligner vi "Menigheden, der er Hans Legeme" med Bruden - det himmelske Jerusalem, nemlig Israels himmelske velsignelser - er kontrasten tydelig:

*Menigheden, der er Hans Legeme:**

"Hans styrkes vældige virkekraft, som Han udviste på Kristus, da Han oprejste Ham fra de døde og satte Ham ved Sin højre hånd i det himmelske, **LANGT OVER al Magt og Myndighed og Kraft og Herredom og HVER NAVN, der nævnes ikke alene i denne æon, men også i den kommende; og lagde ALT under Hans fødder, og gav Ham som Hoved over alting til Menigheden, der er Hans Legeme, fyldt af Ham, Som fylder alt i alle**" (Ef.1:20-23).

"har.....medoprejst os, og **SAT OS MED** Ham i det himmelske i Kristus Jesus" (Ef.2:6).

1) Bibelen giver i mange henseender indtryk af at være et bevidst begrænset dokument. I Daniel 10:21 finder vi følgende bemærkelsesværdige udsagn fra engelen: "Dog vil jeg nu kundgøre dig, hvad der står skrevet i Sandhedens Bog". *Hvilken Bog?*! Udtrykket henviser *ikke* til GT, for engelens åbenbaring findes ikke andetsteds i Skriften. Der er flere himmelske bøger (Åb.20:12) inklusive een kaldet Livets Bog. Idet vi ved, at det jordiske Tabernakel var en model og et billede af den sande himmelske realitet, er det da urimeligt at antage, at vores Skrift er en skygge af den fuldstændige Sandhedens Bog i det himmelske. Jvf. muligvis Ps.119:89.

Det himmelske Jerusalem:

"Men I ere komne TIL Zions bjerg og TIL den levende Guds stad, TIL det himmelske Jerusalem og TIL englenes titusinder i højtidsskare" (Heb.12:22).

Englenes placering giver os - så at sige - et *datum stratum*, hvorved vi kan sammenligne de to forsamlings placering. Menigheden, der er Hans Legeme, er velsignet med og i Kristus *langt over* Magter og Myndigheder og hvert navn, medens det himmelske Jerusalems menighed kommer så langt som *til* englenes region.

Både de velsignelser, der er knyttet til Menigheden, der er Hans Legeme, og det himmelske Jerusalems velsignelser er *himmelske*. Ordet "himmelsk" forekommer mange gange i NT og vi må lære at sondre mellem det, der er himmelsk *i karakter* og det, der er himmelsk, hvad angår *sfære eller placering*. F.eks. siges de hebraiske troende i Acta-Administrationen at "have smagt den himmelske gave" (Heb.6:4). Denne gave (modtagelsen af kraft fra det Høje) var himmelsk *i karakter*, men de smagte den sandelig ikke "i det himmelske", "hvor Kristus er siddende", men på jorden. Kun "Menigheden, der er Hans Legeme" er velsignet *i det himmelske*.

Dette er ikke - som ofte antaget - en "åndelig erfaring" for Guds barn her på jorden, hvorved han åndeligt er "i det himmelske", når han har lært, hvad Kristus betyder for ham. Ef.1:20,21 fortæller os, at Kristus nu er oprejst og nu er siddende *i det himmelske*; Herren Jesus Kristus er definitivt lokaliseret et eller andet sted, for Han besidder et herliggjort legeme. Disciplene så Ham forlade jorden *legemeligt* og de blev tilsagt, at Han ville vende tilbage *på samme måde* (Acta 1:9-11), som også adskillig profeti gør klart. Det er i Kristus, at "i Ham bor Guddommens hele Fylde *legemelig*" (Kol.2:9), og de troende ser hen til den dag, hvor Herren Jesus Kristus "skal forvandle vor fornedrelegeme til at blive *ligedannet med Hans herlighed-legeme*" (Fil.3:21). Ydermere ser vi fra Ef.3:10, at der åbenbart er et himmelsk aristokrati (læs iøvrigt Dan.10:12-13, 20-21), nemlig Magter, Myndigheder etc. også "i det himmelske" og de må være et eller andet sted. Herren Jesus Kristus er blevet ophøjet - i triumf, som vi har set tidligere - til Herlighedens højeste tinde og udtrykket "i det himmelske" er en måde at omtale denne allerhøjeste sfære på. Andetsteds (Heb.4:14) læser vi, at Herren "er gået igennem himlene" og "har sat Sig ved Majestætens højre hånd i det Høje" (1:3), hvorved Kristus "opfor højt over alle himlene" (Ef.4:10). Alt dette burde tilsige os, at Himmelen er betydelig mere kompleks og vidunderlig end vi normalt realiserer. Kristus er ophøjet "i det himmelske" og Hans Legemes Menighed er sat der med Ham.

Det er væsentlig for os at se på udtrykket "i det himmelske". På græsk er dette særlige udtryk *en tois epouranois*, en konstruktion, der i hele Skriften KUN forekommer i Efeserbrevet. Ordret er konstruktionen i flertal: "i de himmelske", hvortil vi på dansk ville supplere ordet "pladser" eller "steder", idet vi betragter udtrykket som en utvivlsom *sted-betegnelse* af følgende grunde (samme opfattelse - at udtrykket er en sted-betegnelse - er implicit i de danske oversættelser: "det himmelske"; "den himmelske verden", hvor ordet "verden" er suppleret).

I Kol.3:1 læser vi:

"søger det, som er oventil, HVOR Kristus sidder ved Guds højre hånd".

"Hvor" på græsk her er ordet *hou*: et steds-adverbium, der benyttes som forkortet form for det fulde udtryk: *eph hou topou*, "på hvilket sted". Som det vil fremgå er "himmelske pladser" synonymt med "hvor Kristus sidder ved Guds højre hånd" og ydermere forbunden med ordet *ano*: "oventil", der direkte er knyttet til disse himmelske pladser.

Som set definerer Ef.1:20-22 Kristi ophøjede position som siddende ved Guds højre hånd "i de himmelske pladser", der ydermere er beskrevet som "LANGT OVER al Magt og Myndighed etc.", hvor det intensive udtryk *hyper-ano* benyttes (jvf. f.eks. på dansk: et "aktivt" barn; et "hyperaktivt" barn). Hvad siger Paulus om denne ophøjelse "langt over" eller "ovenfor":

"Han, Som nedfor, Han er også Den, Som opfor højt over

(*hyper-ano*) alle himlene, for at Han skulle fylde alle ting" (Ef.4:10).

"Opfor" - *anabainō* - er ordret "at gå op" som man ville af et bjerg (Matth.5:1); eller "stige over" som de falske fårehyrder (Johs.10:1). Opfarelsen er i kontrast til Nedfarelsen, hvor Han "steg ned" (*katabainō*), der primært betegner "at gå ned" som f.eks. regn (Matth.7:25) eller fra et bjerg (Matth.17:9). Også andre steder tilsiger os, at Herren legemeligt og bogstaveligt bevægede Sig til det sted, hvor Han nu befinder Sig,

ophøjet til den højeste placering og position i hele Guds mægtige og sammensatte rige. Kristus "er gået igennem Himlene", nemlig dierchomai, således som Israel "gik igennem" det Røde Hav (1.Kor.10:1), eller som kamelen igennem den lille åbning ("nåleøjet") i byporten, der var lukket for natten (Matth.19:24). Kristus er "ophøjet over Himlene" (Heb.7:26). Således forstår vi, at præpositionen eπi i sammensætningen ep-ouranois virkelig betegner position og placering.

Udtrykket en tois epouranois forekommer ialt fem gange i Skriften og kun i Efeserbrevet:

".....har velsignet os med al åndelig velsignelse i de himmelske pladser i Kristus" (1:3).

".....satte Ham ved Sin højre hånd i de himmelske pladser" (1:20).

".....sat os med Ham i de himmelske pladser i Kristus Jesus" (2:6).

".....for at Gudsmangfoldige visdom nu ved Menigheden blive kundgjort for Magterne og Myndighederne i de himmelske pladser" (3:10).

".....Ondskabens åndemagter i de himmelske pladser" (6:12).

Hvert af disse steder står i en kontekst, der er så overvældende betagende i rigdom af åbenbaring, at læseren bedes undskylde den tydelige mangelfuldhed, der kommer til udtryk, når vi søger mere sammenfattende at gå ind på emner, der vedrører Herren Jesus Kristus i Hans overvældende ophøjethed og Guds formål med Sine egne i forbindelse hermed. Forud herfor må vi nødvendigvis se nærmere på forskellige ting i forbindelse med udtrykkene "Himmel" og "Himlene".

Skabelse er delt i to: "Himmelen og jorden" (1.Mos.1:1). Shamayim er det gennemgående ord på hebraisk, der oversættes med "himmel" i GT. Ordet er altid i flertal, hvad enten det på dansk er oversat "himmel" eller "himlene", hvilket ikke nødvendigvis indikerer en flerhed af himle, men er den velkendte sproglige figur *pluralis majestatis*.

Adskillig forvirring er øjensynlig, hvis vi undlader at erkende det store spring eller gab, der er at finde mellem 1.Mos.1:1 og 1:2. De Skriftsmæssige argumenter (idet andre argumenter er uden interesse) for, at *jorden* på et eller andet tidspunkt mellem 1:1 og 1:2 undergik en omstyrtelse og at seks-dages Skabelsen var *restaurering* med henblik på Guds formål med den første og den sidste Adam, er som følger:

1) Allerede den sproglige figur benyttet i de to første vers er betydningsfuld. Figuren "Anadiplosis" (gentagelse af samme ord i slutningen af een sætning og i begyndelsen af en anden) henleder vor opmærksomhed på og fremhæver det centrale faktum i udsagnet:

"I Begyndelsen skabte Gud Himmelen og JORDEN.

Og JORDEN var øde og tom".

Herved understreges det faktum, at medens det første udsagn vedrører to ting, så omhandler det efterfølgende udsagn kun een ting, som vi omhyggeligt bør overveje og bemærke.

2) "Jorden var øde (tohu) og tom (bohu)". Ordet oversat med "var" finder vi andetsteds oversat med "blev", idet sammenhængen tydelig markerer overgang fra een tilstand til en anden: "mennesket blev en levende sjæl" (1.Mos.2:7); Lots hustru "blev til en saltstøtte" (1.Mos. 19:26); jævnfør også f.eks. 1.Mos. 9:15, 2.Mos.32:1, 5.Mos.27:9, 2.Sam.7:24.

Således oversætter vi istedet, at "Jorden blev øde og tom", hvilket iøvrigt er særligt passende, når vi bemærker konteksten, nemlig at jorden beskrives som tohu vā bohu. (Selvom vi bevarede oversættelsen "var øde og tom" er dette bestemt ikke ukorrekt; også på dansk kan "var" bære flere betydninger; "Han var syg" indebærer ikke forståelsen af, at han var skabt eller født syg, men forståelsen betinges netop af det efterfølgende.)

3) Dette bringer os til udtrykkene tohu og bohu, der beskriver jordens tilstand i 1.Mos.1:2. Den eneste anden anvendelse af tohu for sig selv i Moses' skrifter er 5.Mos.32:10:

"Han fandt det (Israel) i ørkenlandet,
i det hylende øde af en vildmark" (mere ordret).

Esajas kapitel 24 begynder med ord, der ikke blot antyder en tilstand svarende til den i 1.Mos.1:2, men som også udsiges i doms-sammenhæng:

"Se, Herren gør jorden tom og øde og vender op og ned på dens
overflade, Han spreder den beboere.....Jorden tømmes og plyndres i bund og grund" (24:1-3).

I vers 10 finder vi een af konsekvenserne heraf:

"Den øde (tohu) stad ligger nedbrudt....."

Hele kapitlet (der bør læses) omhandler det for jorden katastrofale resultat af Herrens dom.

I Esajas 45:18 er et højt signifikant eksempel på brugen af tohu:

"Thi så siger Herren, Himmels Skaber,
Han, Som er Gud, Som dannede jorden,
frembragte,
grundfæstede den,
EJ SKABTE DEN ØDE (tohu).
dannede den til at beboes".

Hvad vi end måtte lægge i ordet tohu, så skabte Herren IKKE jorden tohu; men jorden blev følgelig tohu på et eller andet tidspunkt.

De seks dages arbejde er en re-creering, en re-stituering og en tilpasning af den ruinerede og ødelagte jord, med henblik på Guds nye plan og formål med *mennesket*. Læs 1.Mos.1:6-10 og bemærk, hvad Herren gør:

Vandene, der allerede er der, skilles med en hvælvning, og denne hvælvning kaldes for "*him-
mel*". Der befinder sig nu vand ovenover himmel-hvælvningen, og det er dette vand, der falder
ned på jorden, dengang "*himmels sluser åbnedes*" (ved Syndfloden; 1.Mos.7:11).

Det faste land, der allerede er tilstede under vandet, kommer til syne, da vandet under himmel-
hvælvningen samler sig på eet sted.

På himmelhvælvningen sættes solen og månen og stjernerne og alt det øvrige skabes: planter
dyr etc. og til sidst mennesket.

Læser vi ydermere 1.Mos.1:1-2 sammen med Es. 45:18, finder vi følgende:

"I Begyndelsen skabte (bara) Gud Himmelen og jorden.

Og jorden blev øde (tohu) og tom (bohu).

.....EJ skabte (bara)..Han.....(jorden).....øde(tohu).

(Men Gud).....dannede jorden (eller "formede"; yatsar),

.....frembragte (jvf. 1:9: det faste land, der kaldes "jord"(v.10)"kommer til syne")

.....grundfæstede,

.....dannede den til AT BEBOES" (nemlig *formede*(yatsar) jorden med dette
særlige formål).

Ser vi på de to eneste andre steder end 1.Mos.1:2, hvor bohu er anvendt, bemærker vi, at *begge gange er bohu forbunden med tohu*. Den første tekst er Es.34:11. Hele konteksten vedrører katastrofal dom og omstyrtelse. Sprogbrugen er herefter, jævnfør ord såsom "vred", "harmful", "Herrens sværd", "bandlyst", "dom", "blod", "slagtning" etc. Eet vers er særligt profetisk vedrørende Ende-tidens rystelser:

"Al Himme-
lens hær opløses; som en bog rulles Himmelen sammen, og al dens hær visner hen som vin-
stokkens visnende blad, som figentræets visnende frugt" (34:4).

Dette er næsten samme sprogbrug som Peters, når han taler om tegnene forud for den kommende Guds Dag, og den efterfølgende ny Himmel og ny jord (2.Pet.3:13). Ordene tohu og bohu forekommer i Es.34:11,

der opsummerer alle disse udtryk for dom:

"Herren spænder tomheds (tohu) snor og ødelæggelses (bohu)
blylod derover".

Endelig Jeremias kapitel 4. Strukturen i simplificeret form udviser følgende enkle korrespondence:

A/ 4:3-4. Kald til omvendelse.

B/ 5-7. Krigsalarm; lyden af trumpeten.

(A/ 8-18. Kald til omvendelse.

(B/ 19-31. Krigsalarm; lyden af trumpeten.

Versene 5-7 korresponderer til 19-31 og bemærker vi konteksten, ses følgende:

"En løve steg op fra sit
krat, en folkehærger brød op, gik bort fra sin hjemstavn for at gøre dit land til en ørk; dine
byer skal hærages, så ingen bor der" (vers 7).

"Der meldes om fald på fald, thi alt landet er hærget" (vers 20).

"Jeg så på jorden, og se, den var øde og tom (tohu og bohu); på Himmelen, dens lys var borte....
mennesketomt....alle dens byer lagt øde for Herren, for Hans glødende Vrede.
Thi så siger Herren: "Al jorden bliver ørk, men helt ødelægger Jeg ikke".

Hvis ikke også 1.Mos.1:2 henviser til en eller anden Dag, hvor Herrens "Dom" og "glødende Vrede" gjorde sig gældende med det resultat, at jorden henlå "øde og tom", så er Skriftens øvrige brug af disse to specielle ord fuldstændig vildledende. Der siges intet i 1.Mos.1:2 om årsagen til denne præ-adamiske dom, ligesom 1. Mosebog heller ikke giver nogen forklaring på Slangens pludselige tilstedeværelse. Men der er tydelige allusioner i resten af Skriften, der gør det klart, at på et tidspunkt var der et fald og et oprør blandt englene, at Satan er et "faldent" væsen og at katastrofen i 1.Mos.1:2 havde med dette fald at gøre (Vi skal ikke yderligere gå ind på dette mest interessante emne, men læseren kan f.eks. bemærke det interessante eftertryk i Heb.2:5 : "Thi det var ikke engle, Han underlagde den kommende verden", men mennesket, nemlig MenneskeSønnen. Indicerer sprogbugen, at englene da havde haft en tidligere og præ-adamisk verden underlagt sig?).

Vi forstår udfra alt dette, at Himmelen over os, den "blå himmel", at denne himmel er temporær. Den vil blive rullet sammen som en bogrulle og blive opløst. Den tjener nu midlertidigt Guds Frelsesplan og som Esajas erklærer:

"Han udbreder Himmelen som en dug og spænder den ud som et teltbo"(40:22)

hvor *tabernakel*-tanken er ganske tydelig. Ovenover dette "firmament", der er spredt ud, befinder sig Himmelen, den uforanderlige. Moses (5.Mos.10:14) og Psalmisten (Ps.148:4), for blot at nævne to eksempler, var opmærksom på denne forskel mellem Himlene og at der var "Himmel" ovenover den tilstedeværende "himmel". Ligeledes Salomon:

"Himlene, ja Himlenes Himle kan ikke rumme Dig"¹⁾(1.Kong.
8:27. Eftertryk iflg. Rotherham).

4) Endelig omtaler Paulus i 2.Kor.4:6 - *idet han henviser til 1.Mos.1:2-3* - Gud, Som Den, Der sagde:

"Af mørke skal Lys skinne frem".

"Mørke" er både i GT og NT forbunden med død, dom og ondskab. Pauli brug heraf betegner, at i hans

1) Udtrykket - ved den sproglige figur Polypoton - indicerer den superlative form: "den højeste af Himle", hvilket implicerer det samme.

bedømmelse, da er mørket i 1.Mos.1:2 et passende symbol på den vantro's åndelige mørke. Bemærk, at de vantro's tanker netop er forblindet af "denne verdens gud", nemlig Satan (vers 4).

Vi skulle således efter disse overvejelser nu være i stand til at appreciere, at Herren Jesus Kristus *både*

"opfor højt over alle Himlene",
 "gik igennem Himlene"

og *samtidig* siges at være:
 "oventil", siddende ved Guds højre hånd;
 "i de himmelske pladser";
 "i det Høje";
 gået "ind i selve Himmelen".

Den Himmel, hvor Kristus nu befinder sig, er Himmelen fra 1.Mos.1:1; og bemærk iøvrigt i forbindelse med det forudgående det interessante udtryk forbunden med, at Stefanus så Herren ved Guds højre hånd: "Jeg ser Himlene åbne", nemlig *dia-noigō*: "åbnede igennem".

Himmelen den højeste er betydelig mere kompleks end vi almindeligvis forestiller os. Den skabtes "i" eller "ved Ham", Herren Jesus Kristus, Han, Som ER Begyndelsen (1.Mos.1:1) og Kol. 1:16 udvider dette til at omfatte

"alle ting.....de synlige og usynlige, være sig Troner eller Herredømmer eller Magter eller Myndigheder".

I hele GT er der kun en håndfuld henvisninger til "selve Himmelen", i modsætning til det nuværende firmament (udover de nævnte: Ps.8:1, 57:5,11, 108:5, 113:4, 115:16, 148:4, der henviser til en Herlighed, som er ovenfor den nærværende begrænsede himmel).

I NT skal vi til Johannes-evangeliet, førend vi finder en tydelig henvisning til Himmelen fra 1.Mos.1:1, nemlig hvor Herren taler om Sin faren op til Himmelen (Johs.3:13), *hvor Han var før* (6:62), til den Herlighed, Han besad "før verden var" (17:5).

Den ny himmel og jord omtalt af Esajas er forbunden med Jerusalem (Es.65:17,18), ligesom Det Ny Jerusalem i forbindelse dermed kommer til sit endemål: den nye jord, idet "det Nye Jerusalem stige ned fra Himmelen fra Gud" (Åb.21:2). Medlemmerne af denne Kaldelse - Lammets Brud - er deltagere i en "Himmelsk Kaldelse" (himmelsk i karakter), der fuldtud realiseres, og hvis håb fuldbyrdes, når Bruden, Det Ny Jerusalem, kommer *ned ud fra* Himmelen til den nye jord (ordret på græsk: "kommende ned ud fra (ek) Himmelen fra (apo) Gud"). Også her ser vi forskellen fra den forsamling og Kaldelse, der er Kristi Legemes Menighed, placeret med Ham "i de himmelske pladser", *langt over* alle Himlene.

Johannes så en ny Himmel og en ny jord (Åb.21:1)

"thi den forrige himmel og den forrige jord var veget bort".

Henvisningen til at "havet var ikke mere" er en tydelig allusion til 1.Mos.1:2. Om læseren ønsker at sammenligne skildringen af den ny jord og ny Himmel med 1.Mos. kapitel 1-2, vil han finde adskillige paralleller, der godtgør, at Gud bl.a. arbejder henimod at restaurere og genoprette forholdene, som de var efter de seks dages skabelse, hvor alt var såre godt.

Vi har imidlertid også set, at der er Guds formål forbundne med en tidsperiode, der går *forud* for "verdens grundlæggelse", og at denne betegnelse kun er at finde i to henvisninger til Kristus Selv og een henvisning til Menigheden, der er Hans Legeme, idet denne forsamling er i en sådan grad identificeret med Herren, at samme ord benyttes om denne som om Kristus Selv.

Udtrykket "verdens grundlæggelse" er imidlertid langt mere interessant end således oversat, for på græsk står der "verdens *katabolē*", idet dette umiddelbart betyder "ned-kastelse" (*kata* og *ballō*: "kaste") eller "omstyrtelse". I og med at læggelse af et fundament dengang involverede nedkastelse af skærver først, så er den sekundære betydning - "grundlæggelse" - forståelig, men sandelig også hvad vi ville betegne som "formålsbestemt" oversættelse, d.v.s. overensstemmende med herskende mening på det teologiske bjerg. Går vi imidlertid ind på tanken bagved det afledte verbum *kata-ballō*, bestyrkes vi i, at udtrykkene "FRA" og "FØR" verdens nedkastelse netop antyder en katastrofe-mæssig omvæltning, forbunden med Herrens vrede og dom:

2.Kor.4:9: ".....nedslagne (kataballō), men ikke ihjelslagne".

Åb.12:10: ".....thi nedstyrtet (kataballō) er vore brødres Anklager" (og *jævnfør konteksten umiddelbart*: ".....kamp i Himmelen").

Ydermere forekommer kataballō 31 gange i LXX, hvor hver eneste reference er til kamp, belejring, dom, ødelæggelse, og ikke blot er dette konteksten samtlige steder, men kataballo benyttes til at oversætte 8 forskellige hebraiske ord, der alle indeholder betydning af ødelæggelse, foranledige fald, nedkast; ikke eet af ordene har "positiv" betydning af grundlæggelse eller opbygning.

Som følge af alt dette tager vi oversættelsen "verdens grundlæggelse" med stærkt forbehold og oversætter istedet med "verdens omstyrtelse", idet vi netop forstår hermed den katastrofale omvæltning, der gjorde at jorden blev tom og øde.

Idet størstedelen af Bibelen så tydeligvis beskæftiger sig med *jorden* og Guds formål hermed - udtrykt igennem Forligelsen samt Israel som udvalgt nation og som et helligt og kongeligt præsteskab, der skal udbrede Guds frelse og velsignelse til nationerne - er vi så meget mere istand til at forstå, at når dette formål, hvad Israels betydning og placering angår, midlertidigt "mislykkes" (talt på menneskers vis) og Israel tilsidesættes, DA og NU åbenbares den *himmelske* side af Guds formål, det som *indtil da* havde været skjult i Gud: nemlig Hemmelighedens Administration.

Formålet hermed er blandt andet:

".....at oplyse alle om, hvilken Administrationen med den Hemmelighed er, som fra æonerne har været skjult i Gud, Der skabte alle ting, FOR AT Guds mangfoldige visdom skulle NU ved Menigheden blive kundgjort for Magterne og Myndighederne i de himmelske pladser, efter det æonernes forsæt, som Han fuldbyrdede ved Kristus Jesus".
(Ef.3:9-11).

Udkaldelsen af Kristi Legemes menighed har med den anden del at Guds skabelse at gøre, nemlig Himmelen; og udvælgelsen af denne forsamling fandt sted FØR verdens omstyrtelse, ligesom denne Hemmelighed og dette forsæt hos Gud ikke blot var skjult i Ham, indtil det åbenbares igennem Paulus efter Israels tilsidesættelse, men var også skjult for hele det himmelske aristokrati, der igennem åbenbaringen heraf kundgjordes Guds *mangfoldige* visdom. Kan det undre, at det er nødvendigt, at Paulus beder om at vi må få

"visdoms og åbenbarelses ånd i erkendelse af Ham",

og at Han må gøre vort

"hjertes øjne op-

lyste til at kende, hvilket det håb er, som Han kaldte eder til".

Alt dette er knyttet til Herren Jesu Kristi ophøjelse og Guds formål hermed, hvilket vi nu skal se på, idet vi forud herfor gør Pauli bøn til vor egen.
